

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC585

Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1213

datum uitspraak 23/12/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Orde van de Minderbroeders Franciscanen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 22 december 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2014W1213, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 8 december 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 26 maart 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 21 juli 2015. Verweerder heeft bij brief van 1 augustus 2015 gereageerd. Van de zijde van verzoekster is nog ontvangen een brief d.d. 17 augustus 2015, waarop verweerder bij brief van 3 september 2015 heeft gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is van [jaartal] tot [jaartal] seksueel misbruikt door wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam]). Verzoekster woonde met haar ouders en hun [aantal] kinderen (waaronder verzoekster) in [plaats], waar haar ouders een [winkel] hadden. Het gezin woonde boven de winkel. Broeder [naam] was belast met de technische dienst van het [klooster] in [plaats]; hij kwam vaak in de winkel en werd een soort huisvriend.

Verzoeksters eerste duidelijke herinnering aan het seksueel misbruik dateert van haar tiende verjaardag toen broeder [naam] een taart voor haar had gebakken en zij bij hem op schoot moest zitten en hij - in gezelschap van anderen - haar met zijn hand onder tafel betastte onder haar rokje. In de maanden die daarop volgden, werd het misbruik opgebouwd en ging broeder [naam] er ook toe over haar in haar onderbroek te betasten en haar met zijn vingers te penetreren. Deze handelingen vonden drie tot vier keer per week plaats, vaak gewoon aan de tafel in gezelschap, maar nog vaker op de slaapverdieping wanneer verzoekster alleen thuis was of wanneer haar vader en moeder in de winkel werkten.

Daarnaast heeft broeder [naam] verzoekster ook misbruikt onder het mom van het geven van seksuele voorlichting. Hij ontkleedde zich en sommeerde verzoekster dat ook te doen, waarna hij zijn geslacht aan haar toonde en zich aftrok in haar bijzijn en zij hem ook moest aftrekken, en moest kijken naar zijn sperma. Deze gebeurtenissen hebben zes tot zeven maalplaats gevonden.

Ook is aannemelijk geworden dat broeder [naam] verzoekster op de slaapkamer van haar ouders heeft misbruikt. Bij een van die keren heeft hij zijn blote geslacht tussen de blote dijen van verzoekster geduwd en kwam hij daarbij klaar.

Het seksueel misbruik ging gepaard met geheimhouding en angst. Als zij niet mee zou werken zou dat gevolgen hebben voor de klandizie in de winkel van haar ouders, zo dreigde hij haar. Ook heeft hij gedreigd dat als zij weigerachtig zou zijn, hij wel met haar jongere zusje 'aan de slag zou gaan'. Verzoekster was bij aanvang van het misbruik tien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond is verklaard. Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van tien jaar.
- Het misbruik heeft jarenlang, van [jaartal] tot [jaartal] plaatsgevonden.

- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, het (moeten) aftrekken en moeten bekijken van het sperma, met de vingers bij haar binnendringen in haar vagina en klaarkomen tussen haar dijen.
- Het misbruik heeft regelmatig, zo niet geregeld, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in haar huis waardoor haar gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad: op onverwachte momenten kwam hij het huis binnen om haar te misbruiken.
- Het misbruik ging gepaard met dreiging tot klandizieverlies voor de winkel van haar ouders, dreiging dat hij haar jongere zusje zou misbruiken, en angst voor herhaling van het misbruik en angst om zwanger te worden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Hillenaar voornoemd bij brieven van 21 juli en van 17 augustus 2015 gereageerd. Verzoeksters standpunt laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is na de lagere school naar het gymnasium gegaan, maar deze opleiding heeft zij door de psychische gevolgen van het haar aangedane seksueel misbruik niet kunnen afronden. Na in de 2^e klas te zijn gedoubleerd, is ze halverwege de derde klas (rond de kerstvakantie) overgestapt van het gymnasium naar de [opleiding]. Ook deze opleiding heeft ze niet succesvol kunnen afronden. In [jaartal] is ze de [werkveld] in gegaan. Tijdens haar huwelijk is verzoekster altijd blijven werken. In [jaartal] is ze naast haar werk een opleiding [soort opleiding] gaan doen, eerst op Mbo- en later op Hbo-niveau. In [jaartal] is zij als [functie] gaan werken voor [aantal] uur.

In [jaartal] heeft verzoekster psychische klachten ontwikkeld die voortkomen uit het seksueel misbruik. Zij is in [jaartal] uitgevallen voor haar werk en na een jaar gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard. In [jaartal] is zij gescheiden. In [jaartal] is zij gedeeltelijk ontslagen voor haar werk en elders gaan werken. Per [datum] is haar arbeidsongeschiktheidsuitkering ingetrokken. Hoewel haar is aangeboden om een universitaire opleiding te gaan doen, heeft zij deze stap niet kunnen zetten, terwijl zij daar wel de cognitieve vaardigheden voor had. Haar energieniveau is blijvend beperkt door de

gevolgen van het seksueel misbruik, aldus verzoekster. Haar inkomsten die zij thans in het leven heeft verdiend, zijn lager dan wanneer zij niet seksueel misbruik zou zijn. In dat geval had zij vanaf [jaartal] tot aan haar pensioen in [jaartal] meer uren werkzaam kunnen zijn dan thans het geval is geweest. De totale vermogensschade wordt begroot op €52.166,-- bestaande uit gedeelde inkomsten over de periode van [jaartal-jaartal] en uit gemaakte therapiekosten (van circa €2.799,74). Daarin is niet meegenomen de loonstijging die zij verdiend zou hebben indien zij wel tijdens haar werkzame leven alsnog een universitaire opleiding zou hebben gedaan. Evenmin is pensioenschade in dit bedrag verdisconteerd.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 1 augustus en 3 september 2015 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de door verzoekster overgelegde stukken blijkt onmiskenbaar dat verzoekster in de periode van [jaartal] tot en met [jaartal] een moeilijke levensfase heeft doorgemaakt, waarbij het seksueel misbruik een belangrijke veroorzakende factor is geweest.

Vanaf september [jaartal] tot mei [jaartal] is verzoekster onder behandeling geweest van [naam] (psycholoog) wegens psychische problematiek (post traumatische stressstoornis en alcoholgebruik) die verband houdt met en zijn oorsprong vindt in het onderhavige seksueel misbruik, aldus - kort samengevat - [naam psycholoog] in zijn brief van [datum] aan haar huisarts. In [jaartal] heeft zij naar aanleiding van relatie- en echtscheidingsproblemen wekelijks psychotherapeutische behandelingen ondergaan bij prof. dr.[naam], aldus de brief (met bijlage) d.d. [datum] van drs. [naam] (psycholoog en psychotherapeut). Uit het intakeformulier dat aan deze brief is gehecht blijkt duidelijk dat ook deze relatieproblemen samenhangen met verzoeksters seksueel misbruikervaringen.

4.6 Verzoekster is, zo blijkt uit het verzekeringsgeneeskundig rapport van [datum], per [datum] uitgevallen voor haar werk wegens met het seksueel misbruik samenhangende problematiek. Ook was zij in het voorjaar van [jaartal] verwikkeld in een echtscheidingsprocedure. Verzoekster werd ziek en viel uit toen de situatie van haar tienerdochter bij haar herinneringen opriep aan haar eigen seksueel misbruikverleden, zo staat in de bijlage bij de brief van [naam psycholoog en psychotherapeut] alsmede in de verzekeringsgeneeskundige rapportage van [datum]. Er is geen sprake van lichamelijke somatiek. Vanaf [datum] heeft zij aanspraak moeten maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering omdat ze per die datum voor 25 tot 35 % arbeidsongeschikt werd geacht. Daarvoor was zij voor [aantal] althans [aantal] uur per week werkzaam als [functie]. Tijdens haar arbeidsongeschiktheid is zij minder, te weten [aantal] uur, gaan werken.

In het voorjaar van [jaartal] is zij ontslagen voor de resterende [aantal] uren bij haar toenmalige werkgever wegens langdurende arbeidsongeschiktheid. Per in april [jaartal] is haar

arbeidsovereenkomst bij '[naam werkgever]' verlengd en is zij in plaats van [aantal] meer uren, namelijk [aantal] uur, gaan werken, aldus de brief van [naam] d.d. [datum]. Per die zelfde datum is haar arbeidsongeschiktheidsuitkering ingetrokken, zo blijkt uit de brief van [organisatie] van [datum]. Uit het advies van de Klachtencommissie en uit een door verzoekster verstrekt inkomstenoverzicht blijkt dat zij vervolgens tot haar pensioen als [functie] heeft gewerkt.

4.7 Het is op grond van het hiervoor vermelde duidelijk, aldus de Compensatiecommissie, dat verzoeksters tijdelijke en gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid haar grond vindt in seksueel misbruik gerelateerde psychische problemen. Daardoor heeft zij vermogensschade geleden. Deze vermogensschade is evenwel vrij beperkt, omdat alleen sprake was van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (25 tot 35 %) en gedurende de periode van uitval van januari [jaartal] tot en met [datum] haar inkomen volledig zal zijn doorbetaald. Zij ontving derhalve alleen een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering vanaf januari [jaartal] tot [datum]. De gedurende deze periode gederfde inkomsten komen voor vergoeding in aanmerking, aldus de Compensatiecommissie.

Voor de stelling dat verzoekster in de periode na [jaartal] tot aan haar pensioen in [jaartal] vermogensschade heeft geleden, omdat zij kansen voor het volgen van een universitaire opleiding zou hebben afgeslagen en niet fulltime kon werken hetgeen zou zijn terug te voeren op haar beperkte belastbaarheid wegens haar seksueel-misbruik-verleden, vindt de Compensatiecommissie geen, althans onvoldoende steun in de overgelegde stukken. Er zijn onvoldoende aanknopingspunten die die stelling aannemelijk maken. Verzoekster was in de periode vóórdat zij uitviel voor haar werk ook parttime werkzaam (voor circa [aantal] of [aantal] uur) en bovendien is zij na haar arbeidsongeschiktheid per [datum] zelfs meer, namelijk [aantal] uur gaan werken.

4.8 Wel stelt de Compensatiecommissie vast dat verzoekster noch haar gymnasium- noch haar [opleidings]-diploma heeft kunnen afronden. Verzoekster is van haar 10^e tot ongeveer haar 15^e of 16^e jaar ernstig seksueel misbruikt en wel zo dat het seksueel misbruik als 'uitzonderlijk' is aangemerkt. Deze periode van misbruik valt grotendeels samen met haar moeizame jaren op de middelbare school. Verzoekster heeft het feit dat zij op [leeftijd]-jarige leeftijd uit huis is gegaan ervaren als het 'wegvallen van een beklemming', zo blijkt het advies van de Klachtencommissie. Daarmee viel de setting, waarin het misbruik jarenlang had plaatsgevonden, voor verzoekster weg. Aldus is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoekster geen eerlijke kans heeft gehad te bewijzen dat zij de Gymnasium opleiding kon afronden. De Compensatiecommissie acht het aannemelijk dat het seksueel misbruik een negatieve stempel moet hebben gedrukt op haar schoolprestaties van destijds en het carrièreperspectief van verzoekster negatief heeft beïnvloed, reden waarom zij ter zake in aanmerking komt voor compensatie. Voorts heeft verzoekster aannemelijk gemaakt - door overlegging van verrichte betalingsoverzichten en de eerder aangehaalde brieven van behandelaars -, dat zij kosten (ongeveer €2.800,-) heeft gemaakt voor het volgen van diverse therapieën, waarbij haar jeugdtrauma en de gevolgen ervan centraal stonden. Ook deze kosten komen voor vergoeding in aanmerking.

4.9 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoekster jarenlang is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk misbruik' heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoekster, ook in haar latere leven. Zij heeft haar huwelijk zien stranden en heeft leed ervaren in de moeilijke jaren en daarvoor therapie moeten ondergaan. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te

stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €85.000,-- voor zowel materiële als immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.11 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.647,29 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €85.000,-- te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €2.647,29 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. –van C., griffier, op 23/12/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter